

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ
สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

**Comparison of Academic Achievement of SS 2203101 Physical Geography
of Social Studies among 1st Undergraduate Students between Student
Teams-Achievement Divisions (STAD) and Conventional
Learning Management**

ปนัดดา พาณิชพันธ์ และ วุฒิวัฒน์ อนันต์พุฒิเมธ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Phanatda Panitchayapan and Vutthiwat Ananphutthimet
Thepsatri Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, Email: panadda_panich@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพและเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ประชากรที่ใช้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ที่เรียนรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ ภาคเรียนที่ 1/2563 จำนวน 60 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างละ 16 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย และแบบเขียนบรรยาย (Essay Test) แบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบค่า t-test แบบ dependent และ Independent ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ STAD มีความพึงพอใจทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* วันที่รับบทความ: 30 มิถุนายน 2564; วันที่แก้ไขบทความ 24 กันยายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 25 กันยายน 2564

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD; การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

Abstracts

This research aimed to compare academic achievement before and after taking SS 2203101 Physical Geography and to compare satisfaction among first year undergraduate students in Department of Social Studies who were taught under Student Teams-Achievement Divisions (STAD) strategy and conventional learning management strategy. A sample of 60 1st year undergraduate students under Department of Social Studies, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University, Lop Buri Province who took SS 2203101 Physical Geography in second semester of academic year 2020, selected by using a purposive sampling technique. Research instruments included STAD-based lesson plans and conventional learning management-based lesson plans (16 sheets per plan), achievement test in a form of multiple choices and essay test, study satisfaction survey with a five-point rating scale: very high, high, moderate, low, and very low. Statistics used in analysis include average, standard deviation, and dependent and independent t-test.

Research findings are

1. Students who studied with the STAD strategy had higher academic achievement than those who studied with conventional learning management strategy at the statistically significant level of .05
2. Students who studied with the STAD strategy had higher satisfaction than those who studied with conventional learning management strategy at the statistically significant level of .05

Keywords: Student Teams-Achievement Divisions (STAD); Conventional Learning Management

บทนำ

การปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เกิดทักษะในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา ร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 54) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 : 23)

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่ผ่านมา พบว่า นักศึกษามีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน บางคนสามารถทำข้อสอบได้ดี แต่ขาดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น บางคนทำข้อสอบได้ไม่ดี แต่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ปรับตัวเก่ง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ง่าย ซึ่งปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ในรายวิชา สศ

2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรก็คือ การเรียนการสอนในกลุ่มวิชานี้ส่วนใหญ่มักเน้นทั้งในด้านของทักษะการท่องจำ หลังจากการท่องจำส่วนปรากฏการณ์ต่างๆ แล้ว นักศึกษาต้องนำมาหา ลักษณะความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ จากการสังเกตของผู้สอนพบว่า นักศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ ขาดการวางแผน ร่วมมือในการทำงาน ทำให้ผลงานไม่ดีเท่าที่ควร อาจเกิดจากปัญหาการทำงานขาดความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำ กิจกรรมกลุ่ม ซึ่งทศนา แคมมณี (2554 : 4) ได้กล่าวถึงเทคนิควิธีการที่สามารถช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จได้ดี คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD : Student Teams-Achievement Divisions) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ นักศึกษาได้เรียนรู้ร่วมกันเป็น กลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่าง แท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากร การ เรียนรู้ร่วมกันทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่ รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคน ในกลุ่ม ความสำเร็จแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

Slavin (1989 : 44 - 46) ได้อธิบายหลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ STAD ไว้ดังนี้ 1) การแบ่งกลุ่มหรือทีม (Student Teams) คือ กลุ่มนักศึกษาในแต่ละกลุ่มหรือทีม จะมีสมาชิก 4-5 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ นักเรียนที่มีผิวขาว ผิวดำ ต่างชาติและต่างเพศ สมาชิกในแต่ละกลุ่มหรือทีมจะต้องร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการ เรียน เพื่อที่จะให้แต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ในแต่ละสัปดาห์จะมีการประกาศผลทีมที่ได้ คะแนนสูงสุดในลักษณะของจดหมายข่าว (Newsletter) สมาชิกภายในกลุ่มหรือทีมจะร่วมมือกันในการ ทำงานเพื่อที่จะแข่งขันกับกลุ่มหรือทีมอื่น และ 2) การสร้างระบบกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Achievement Divisions) ระบบกลุ่มสัมฤทธิ์เป็นวิธีทางที่จะช่วยให้เด็กทุกระดับความสามารถทางการเรียนสามารถที่จะทำ คะแนนได้สูงสุดเต็มความสามารถของตนเอง โดยเริ่มจากการนำคะแนนทดสอบของครั้งที่ผ่านมานักเรียน ทุกคน มาเรียงลำดับจากคะแนนมากที่สุดไปหาน้อย การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มสัมฤทธิ์นี้ นักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะแข่งขันกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ระดับปานกลาง และต่ำ เช่นเดียวกัน วิธีการเช่นนี้จะพบว่านักเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกันจะแข่งขันกันเท่านั้น กลุ่มผลสัมฤทธิ์นี้ มีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาเพื่อที่จะให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาการเรียนของนักศึกษา และตระหนักถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจึงต้องการที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 ระหว่างการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ว่าจะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ของ นักศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้สูงขึ้น และในขณะเดียวกัน ต้องการทราบว่านักศึกษาพึงพอใจกับการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD หรือไม่ ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนสศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดให้หมู่เรียน 631147101 เป็นกลุ่มที่ 1 และหมู่เรียน 631147102 เป็นกลุ่มที่ 2 รวมทั้งสิ้น 60 คน

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ระหว่างเดือน มิถุนายน 2563 – กันยายน 2563 จำนวน 16 สัปดาห์ คาบเรียนละ 3 ชั่วโมง รวม 48 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ จำนวน 16 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 48 ชั่วโมง โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ด้วยวิธีการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกณฑ์การพิจารณา มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 โดยพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิศาสตร์ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ จำนวน 16 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 48 ชั่วโมง โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ด้วยวิธีการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกณฑ์การพิจารณา มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 โดยพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิศาสตร์ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ รวม 20 คะแนน และเขียนบรรยายคำตอบลงใน

กระดาษคำตอบ (Essay Test) เกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบ (Scoring Rubric) จำนวน 5 ข้อ รวม 10 คะแนน รวมทั้งหมด 30 คะแนน ซึ่งมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.36-0.77 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.28-0.78 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสม ด้วยวิธีการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกณฑ์การพิจารณา มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 โดยพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิศาสตร์ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

4. แบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 3 ด้าน 30 ข้อ คือ ด้านความพึงพอใจด้านเนื้อหา 10 ข้อ ด้านความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรม 10 ข้อ และด้านความพึงพอใจด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 10 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ด้วยวิธีการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกณฑ์การพิจารณา มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 อยู่ระหว่าง 0.70 ถึง 1.00 ค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 และพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิศาสตร์ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แจ้งนักศึกษา และจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน (Pre-test) รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และเขียนบรรยายคำตอบลงในกระดาษคำตอบ (Essay Test) จำนวน 5 ข้อ เกณฑ์การประเมินเป็นแบบ (Scoring Rubric) ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที
3. การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม นักศึกษากลุ่มที่ 1 หมู่เรียน 631147101 ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD และนักศึกษากลุ่มที่ 2 หมู่เรียน 631147102 ได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบปกติ โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาการสอนเท่ากัน ระยะเวลาในการสอน 16 สัปดาห์ แผนละ 3 ชั่วโมง
4. หลังจากทำการสอนเสร็จแล้วให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน (Post-test) รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และเขียนบรรยายคำตอบลงในกระดาษคำตอบ(Essay Test) จำนวน 5 ข้อ เกณฑ์การประเมินเป็นแบบ (Scoring Rubric) ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที
5. หลังจากนักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเสร็จแล้วให้ นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มทำแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียน รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ หลังเรียน เป็น

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

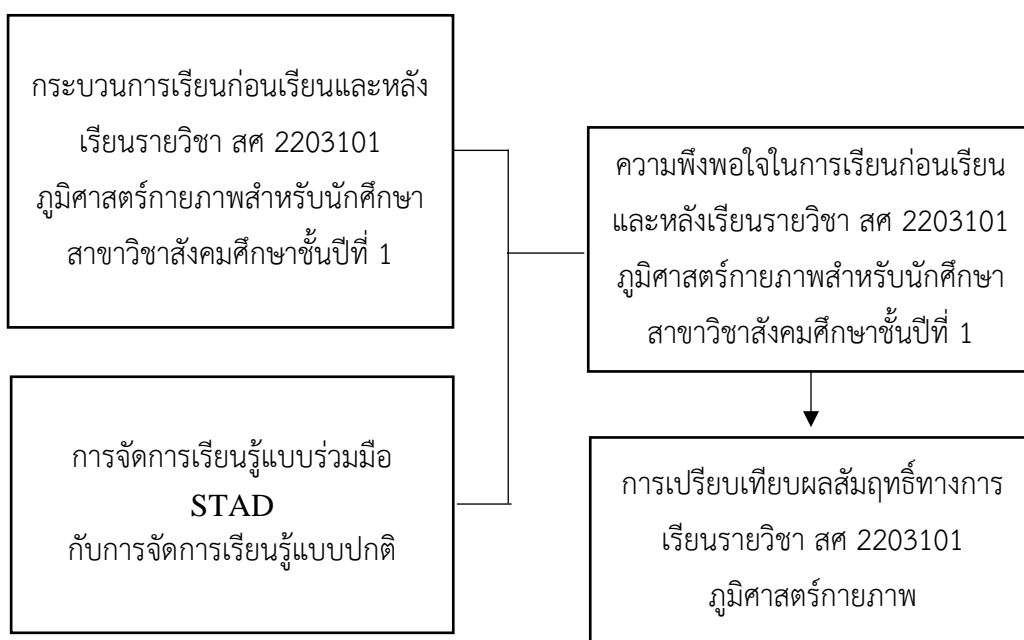
1. คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ แบบปรนัยนำมาตรวจให้คะแนน ส่วนแบบเขียนบรรยายคำตอบลงในกระดาษคำตอบ (Essay Test) นำมาเทียบช่วงคะแนน หลังจากนั้นนำคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t-test แบบ dependent

2. คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t-test แบบ Independent

3. คะแนนที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจทางการเรียนหลังเรียน รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ โดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test แบบ Independent

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาที่ 1 ก่อนเรียน และหลังเรียนในรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ ก่อนเรียน

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวนนักศึกษา (N)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	Df	t	Sig.
แบบร่วมมือ STAD	30	30	24.47	1.392	1.371	1.222	.21**
แบบปกติ	30	30	23.21	1.215			

**P > .05

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ก่อนเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ หลังเรียน

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวนนักศึกษา (N)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	Df	t	Sig.
แบบร่วมมือ STAD	30	30	28.62	1.256	22	10.32	.00**
แบบปกติ	30	30	25.63	2.305			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD หลังเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจทางการเรียนหลังเรียนในรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจทางการเรียนหลังเรียน รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ

รูปแบบการจัด การเรียนรู้	จำนวน นักศึกษา (N)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	Df	t	Sig.
แบบร่วมมือ	30	4.72	1.102			
STAD				23	11.31	.00**
แบบปกติ	30	4.32	1.856			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจทางการเรียนหลังเรียน ในรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาข้อมูล เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดวัตถุประสงค์ และออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สอดคล้องกับระดับความรู้ ความสามารถ ทักษะทางสังคมของผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ทุกชั้นตอนได้ผ่านการตรวจสอบ แนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา ทำให้ได้เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพกำหนดไว้ในหลักสูตร อีกทั้งผู้สอนได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD โดยผู้สอนจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่นักศึกษาได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ จำนวนไม่เกิน 5 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมกันรับผิดชอบผลการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของบุคคลแต่ละคนคือ ความสำเร็จของกลุ่มสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2554 : 120) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้นักศึกษาได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยที่แบ่งกลุ่มนักศึกษาที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้

ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวัลยา บุญอากาศ (2556 : 88-90) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD มีค่าคะแนนเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง Slavin (1989 : 44 - 46) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพของเชื้อชาติสีผิว ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาเกรด 7 และ 8 จำนวน 424 คน แบ่งนักเรียนออกเป็น 12 ห้องเรียน ครูผู้สอนจำนวน 6 คน มีการจับคู่ชั้นเรียน คือ ครู 1 คน ทำการสอน 2 ห้องเรียน ห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง สอนโดยวิธีเรียนแบบกลุ่มแข่งขัน แบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม สอนโดยใช้ตารางการสอนกิจกรรม แบบเข้มข้น ซึ่งวิธีการคล้ายกับวิธีสอนแบบกลุ่มแข่งขันแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) เนื้อหานั้นจะศึกษาในเรื่องเดียวกัน แต่ต่างกันตรงที่เวลาไม่ได้ทำงานกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นนักเรียนผิวดำ 38.70 % เป็นนักเรียนแถบเอเชียตอนใต้ (Oriental) และที่เหลือเป็นนักเรียนผิวขาว เวลาที่ใช้ในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันและพบว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้วิธีเรียนแบบกลุ่มแข่งขันแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนต่างเชื้อชาติสีผิว ซึ่งเชื้อชาติและสีผิวไม่มีผลต่อการเรียนแต่อย่างใด

2. จากผลเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 1 รายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD มีความพึงพอใจทางการเรียนในรายวิชา สศ 2203101 ภูมิศาสตร์กายภาพ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ที่ผู้สอนออกแบบขึ้นมานั้นสามารถทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ทำงานร่วมกับที่มากขึ้น นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกภายในกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การรับผิดชอบร่วมกัน ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวร่วมกัน พัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาร่วมกัน มีการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ทำให้นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รู้จักช่วยเหลือและแบ่งปัน อีกทั้งยังทำให้นักศึกษาที่มีปัญหาสามารถเข้าใจบทเรียนไปพร้อมๆ กัน คนที่เก่งช่วยคนที่อ่อนกว่า โดยที่สมาชิกในกลุ่มคอยช่วยเหลือ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นที่น่าพึงพอใจ อีกทั้งยังทำให้การจัดการเรียนรู้ผู้สอนยังสอดแทรกกิจกรรมต่างๆ ที่กระตุ้นความสนใจของนักศึกษา เช่น การกำหนดปัญหาเป็นภารกิจให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันแก้ไข การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้บทบาทสมมติ และการใช้เกม อาทิ Quiz game, Board game, Online game เป็นต้น โดยผู้สอนเองจะต้องเลือกสิ่งที่กำลังเป็นที่สนใจอยู่ในสังคม มีความแปลกใหม่ ทันสมัย นักศึกษาจึงมีความตื่นตัว ทำท่าย สนใจ และใส่ใจกับการจัดการเรียนรู้มากขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวัชรินทร์ สุทธิกรมกล (2559 : 61-87) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค

STAD ผลการศึกษา พบว่าผลการศึกษาความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมที่ระดับค่อนข้างสูง ($Mean = 4.6, S.D. = 0.57$) และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าความพึงพอใจของนักศึกษายู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุษา ยิ่งนารมย์ (2552 : 103-105) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีเรียน แบบร่วมมือแบบ STAD กับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า การสอนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้และการสอนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือแบบ STAD ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. ผู้สอนควรนำเอาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD ผู้สอนควรสร้างความเข้าใจ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ กำหนดกติกา แนะนำวิธีการดำเนินการปฏิบัติตน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนเกณฑ์การให้คะแนนให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจนก่อนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนเองต้องทำหน้าที่เป็นเพียงที่ปรึกษา คอยติดตาม กำกับ ดูแล และในบางครั้งอาจต้องคอยช่วยแก้ปัญหาในกรณีที่เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นในกลุ่มของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ในรายวิชาอื่นๆ จะเป็นไปตามผลจากการทดลองที่ผู้วิจัยศึกษาเข้ามาแล้วหรือไม่
2. ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษา กลุ่มอื่นๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของบทเรียนว่าจะเป็นไปตามเกณฑ์หรือแตกต่างไปจากการทดลองที่ผู้วิจัยศึกษาเข้ามาแล้วหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *คู่มือการใช้หลักสูตรสังคมศึกษา พ.ศ. 2551 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรินทร์ สุทธิกรภมล. (2559). *ผลการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม*. รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วัลยา บุญอากาศ. (2556). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2554). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิด*. กรุงเทพมหานคร: อี เค บุ๊คส์.
- อุษา ยี่งนารัมย์. (2552). *การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีเรียนแบบร่วมมือแบบ STAD กับการสอนแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Slavin, E Robert. (1989). "STAD," *Journal of Research and Development in Educational*. 60 (7), 42 - 48.